

El missatge vital de «Las Damas Azules»

▶ La lluita de les camperoles del Perú per la seva terra és un mirall on Occident s'hauria de mirar per no perdre el nord

Anàlisi

Jone Bilbao López de Armentia (*)

Peròter la desconexió amb la terra, l'amnèsia cada cop més patent en les societats modernes occidentals quant a la dependència dels humans de la naturalesa, ens situa a anys llum de la lluita que moltes dones llatinoamericanes encapalen, des de fa dècades, per preservar la seva aigua, les seves terres i la vida dels seus fills.

Són «Las Damas Azules», que encamen el pilar de la vida a les seves famílies i comunitats; les camperoles que cuiden la terra, abastixen d'aigua les seves cases i alimenten els seus fills en pobles i ciutats senceres; i les dones urbanes que lluiten per tirar endavant les seves famílies entre cabòtiques selves d'asfalt. Quan les treuen dels seus territoris, sossaven les seves terres i assequen i contaminen els seus rius, també els seus cossos, que es resisteixen a l'extermini i a la humiliació, són minats, vexats i criminalitzats. Llavors, comencen a desenrutar quelcom que ningú més que elles podria comprendre millor: la no tan casual connivència del capitalisme neoliberal-neocolonial-extractivista amb el patriarcat. Un

Fotograma del documental, que es podrà veure a Manresa el 19 de març

conveni destructiu entre el capital, l'avarícia i l'afany de perpetuar les jerarquies socials.

L'alternativa ecofeminista

Visibilitzar i analitzar totes les violències que pateixen com a dones en el context miner, i polemitzar els seus orígens, es converteix en la seva principal eina de lucidesa. Això les portarà a aliar-se, per culdar-se, formar-se, apoderar-se, defensar, confrontar, i proposar i exigir l'alternativa ecofeminista; es tracta de defensar el més essencial, pensant, sobretot, en les lluites dels seus antecessors i en les vides de les seves successores.

Les dones de Cajamarca, Ce-

lendíni Bambamarca, malgrat les amenaces i persecucions, van aconseguir, juntament amb les seves germanes, per mitjà de mobilitzacions massives i la cooperació en xarxa, paralitzar el projecte miner Conga. Aquest megaprojecte, adjudicat pel govern peruà de forma fraudulenta a la companyia minera Yanacocha (l'accionista principal de la qual és la nord-americana Newmont Mining Corporation), preténia travessar cinc llacunes situades en capçaleres de conques per buscar or, let que constitueix un greu atemptat contra el dret humà a l'aigua i a la salut i a la sobirania alimentària de la població caja-

marquina. Però, el significat i l'efecte transformador de l'eventual victòria del poble cajamarquino va molt més enllà de les fronteres del Perú i de les decisions del seu govern, autoritat i accionistes miners. La victòria real radica en el ressò del seu missatge al llarg i ample del territori global, la qual cosa requereix el compromís i activisme de la població del nord.

Denúncia i resistència

I és amb aquest objectiu que Béregère Sarrazin, periodista i voluntària d'Enginyeria Sense Fronteres, decideix aliar-se a la lluita de les dones cajamarquines i produir el documental *Las Damas Azules*, on aquestes defensores de vida donaran, a més a més del seu nom, el seu temps, confiança, coneixement, sentiments, sensacions i veu. Una obra que recull els seus testimonis de denúncia i resistència, les seves reflexions i propostes, per donar llum a una visió del conflicte miner des d'una perspectiva oculta als ulls de la comunitat internacional: la col·lisió manifesta als països del sud om a reflex de la necessitat de les societats occidentals de disputar l'aparent ordre i aliar-se a les veus rebels que adverteixen d'una destrucció imminent, on ja no caben les diferències entre nord i sud, on l'única raó de ser consisteix en la salvaguarda de la pròpia existència.

«Si hem de morir per la nostra terra, pels nostres fills, ho farem... morirem orgullosos defensant-la; pitjor morir de braços plegats o esclavitzades, o lentament contaminades». És una de les veritats punyents que podem escoltar en aquesta obra produïda per l'ONG Enginyeria Sense Fronteres Catalunya amb el suport de Dev Reporter Network; un missatge que contrasta amb les boniques melodies i cants que l'acompanyen, que naixen de les entranyes de qui comença a patir les conseqüències de l'escassetat i la contaminació de l'aigua, «que baixa amb una forta olor que malnet la pell que fa que cremin els ulls i les fosses nasals... i amb aquesta acidesa, com l'aigua malmesa per l'activitat minera, ens arriben les seves reflexions, que couen en les consciències dels qui sentim que la vida a les ciutats és cada vegada menys suportable, que els nostres pobles i zones rurals són despulats de la seva essència agrícola per convertir-se a poc a poc en imperis dels oligopolis energètics, en autopistes elèctriques, o bombolles de confort per a les classes més privilegiades.

El seu missatge resulta vital i es converteix en el mirall que necessitem per no perdre el nord.

(*) Voluntària d'Enginyeria Sense Fronteres Catalunya.

Mobile Social Congress: de la denúncia a la proposta

Anàlisi

Victor Yustres (*)

Darrere la indústria del mòbil i de les noves tecnologies que promou el Mobile World Congress, què hi ha? L'any 2016 va néixer el Mobile Social Congress (MSC) amb la finalitat de respondre aquestes preguntes i planar cara al model de la indústria electrònica que promou la fira mundial. Un model que es vesteix d'innovació i de modernitat, però que amaga precarietat laboral, explotació i vulneracions dels drets humans i ambientals arreu del món.

Tot i néixer com un congrés contra el model que es promou al Mobile World Congress, el Mobile Social Congress no és «antitecno-

logia», ni tan sols un esdeveniment instal·lat només en la denúncia. A més a més de qüestionar el model de producció i consum tecnològic hegemònic, també visibilitza iniciatives i projectes que treballen per construir un paradigma tecnològic ètic, lliure, responsable i solidari.

Només cal veure la varietat de propostes que, des de l'economia solidària local, donen resposta al reciclatge i la reutilització de productes electrònics. Projectes com Electronic Reuse, una comunitat per a la promoció de la reutilització de l'equipament electrònic; Alencop, una cooperativa que treballa en la recollida i gestió de la ferralla i dels residus elèctrics i electrònics; i la Restart Party, un taller per aprendre a reparar aparells electrònics espallats i allargar la vida dels dispositius, han estat presents al darrer congrés per

Edició de l'any passat del Mobile Social Congress

demostrar que ja hi ha alternatives que treballen per reduir les deixalles electròniques i, de passada, l'impacte ambiental. Cal recordar que els països que s'anomenen «desenvolupats» generen

50 milions de tones de residus electrònics cada any.

La mirada feminista és també fonamental per construir sobirania tecnològica. Per això, les experiències de Dones Tech, un

col·lectiu que repensa la tecnologia en clau de gènere i investiga les noves tecnologies de la informació i la comunicació, i Col·lectiu, una cooperativa de tecnologia per a la transformació social que, mitjançant diversos projectes educatius, dona visibilitat a les dones en el món de les TIC, visibilitzen que és necessari desenvolupar iniciatives que fomentin la igualtat de gènere, l'autonomia i la justícia social. En el sector de les TIC, segons la Comissió Europea, només el 30% de les persones que hi treballen són dones.

Són només alguns dels exemples que evidencien que ja s'està construint, col·lectivament i des de l'economia social i solidària, un model electrònic just.

(*) Responsable de comunicació del MSC, celebrat el 27 i 28 de febrer organitzat per SETEM Catalunya.

▶ LA PÀGINA DE... és un espai que Regió7 ofereix a agents cívics de Catalunya central-FUB, EPSEM, Institut Lacetània, Consell Municipal de Solidaritat de Manresa, FAIM, Associació Viure i Conviure del Casal de la Gent Gran de Manresa, Coordinadora de jubilats i Pensionistes de Manresa i Gestl- amb la connexió que la projecció de la vida interna dels centres dedicats a l'ensenyament superior i mitjà, de l'activitat de les entitats que es dediquen a la cooperació, a les persones gans i a ajudar el territori amb la seva experiència, i de les associacions de veïns i socialment dinamitzadores enriquidores. Les entitats i centres elaboren el contingut i la redacció del diari l'edició. Aquest espai no condiciona els criteris de Regió7 a l'hora d'informar de les activitats que consideri de més interès.